

canes venatici

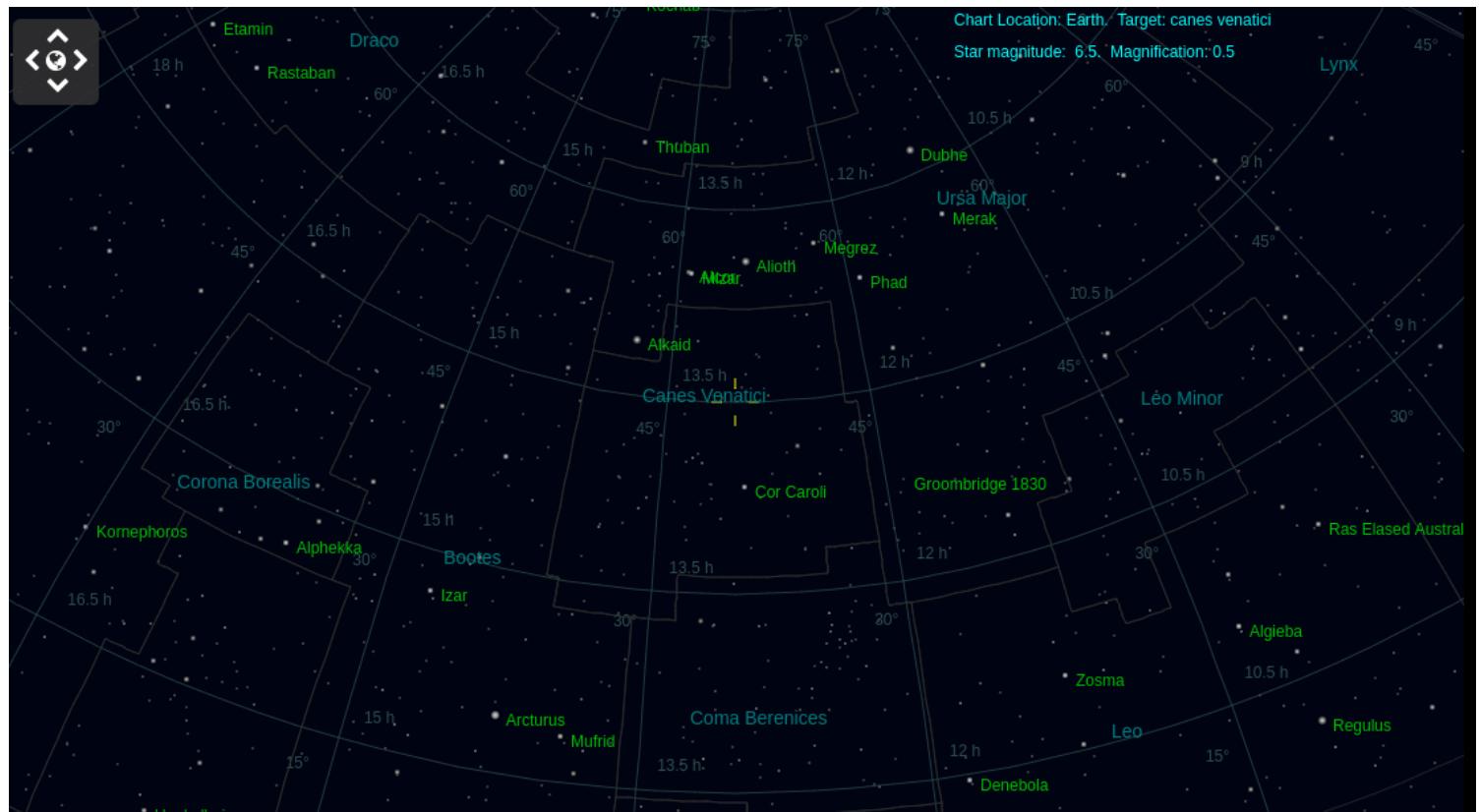
<https://www.youtube.com/GITHUB> GITHUB Universe

<https://github.com/Erik123452>

https://www.wikisky.org/starview?object_type=1&object_id=748330&object_name=HIP+65221&locale=PT

<https://www.wikisky.org/?>

img_source=IMG_906659:all&ra=13.366437&de=40.30189&zoom=-4&show_box=1&box_ra=13.366437&box_de=40.30189&box_width=50&box_height=50

<https://endeavour.astronexus.com/endv.php>

<https://www.wikisky.org/snapshot?>

ra=11.802469193787726&de=56.8024159249413&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=13.366437&box_de=40.30188999999999&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all

Laren 21 november 2024 8:05

Venus - <https://www.wikisky.org/snapshot?>

[ra=18.810169617821607&de=-25.347956267025758&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=18.810175654890955&box_de=-25.347950482937883&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=18.810169617821607&de=-25.347956267025758&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=18.810175654890955&box_de=-25.347950482937883&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

Mercury [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=17.312407030274912&de=-25.441171906150917&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=17.312409752125856&box_de=-25.44116866358895&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=17.312407030274912&de=-25.441171906150917&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=17.312409752125856&box_de=-25.44116866358895&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=20.171981547091775&de=-23.40173221039836&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=20.171981639076552&box_de=-23.401731933666994&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

Pluto [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=15.79381609955501&de=-19.962300112125977&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=15.793821764379837&box_de=-19.96231788215789&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=20.171981547091775&de=-23.40173221039836&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=20.171981639076552&box_de=-23.401731933666994&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=5.138871983124663&de=22.19664443761681&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=5.138871575191975&box_de=22.19664399469982&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

Zon [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=15.79381609955501&de=-19.962300112125977&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=15.793821764379837&box_de=-19.96231788215789&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=15.79381609955501&de=-19.962300112125977&zoom=1&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=15.793821764379837&box_de=-19.96231788215789&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=5.138871983124663&de=22.19664443761681&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=5.138871575191975&box_de=22.19664399469982&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

jupiter [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=5.138871983124663&de=22.19664443761681&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=5.138871575191975&box_de=22.19664399469982&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=5.138871983124663&de=22.19664443761681&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=5.138871575191975&box_de=22.19664399469982&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=5.138871983124663&de=22.19664443761681&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=5.138871575191975&box_de=22.19664399469982&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

Uranus [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=3.4964121825296903&de=18.694307069399112&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=3.4964121166558377&box_de=18.694306839611123&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=3.4964121825296903&de=18.694307069399112&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=3.4964121166558377&box_de=18.694306839611123&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=3.4964121825296903&de=18.694307069399112&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=3.4964121166558377&box_de=18.694306839611123&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

Neptune [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=23.842206835417546&de=-2.4542384466158293&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=23.842206808399382&box_de=-2.454238593946818&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

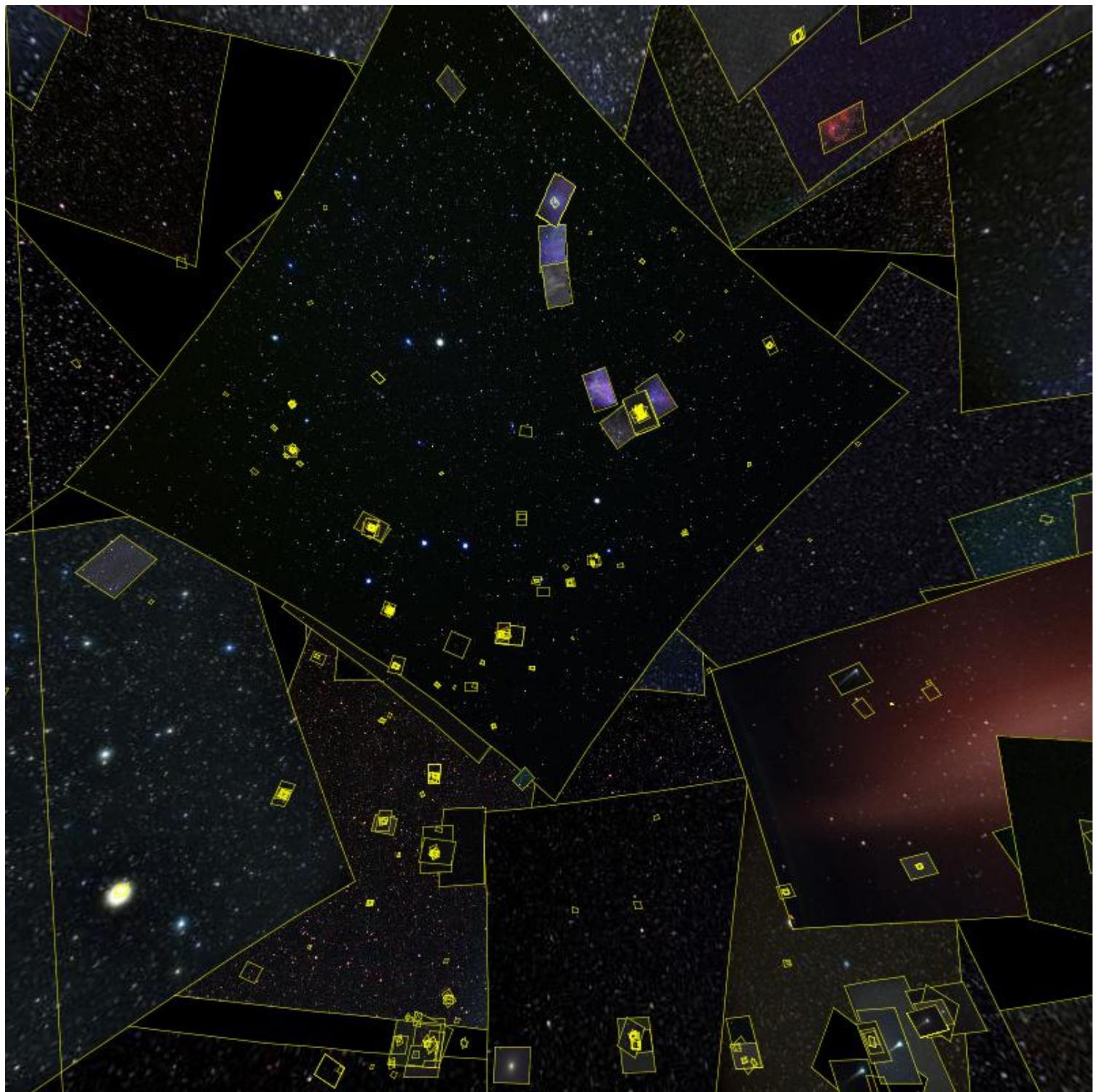
[ra=23.842206835417546&de=-2.4542384466158293&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=23.842206808399382&box_de=-2.454238593946818&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=23.842206835417546&de=-2.4542384466158293&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=23.842206808399382&box_de=-2.454238593946818&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

saturnus [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=22.971824236547402&de=-8.83301556827482&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=22.971824249363415&box_de=-8.83301541893022&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

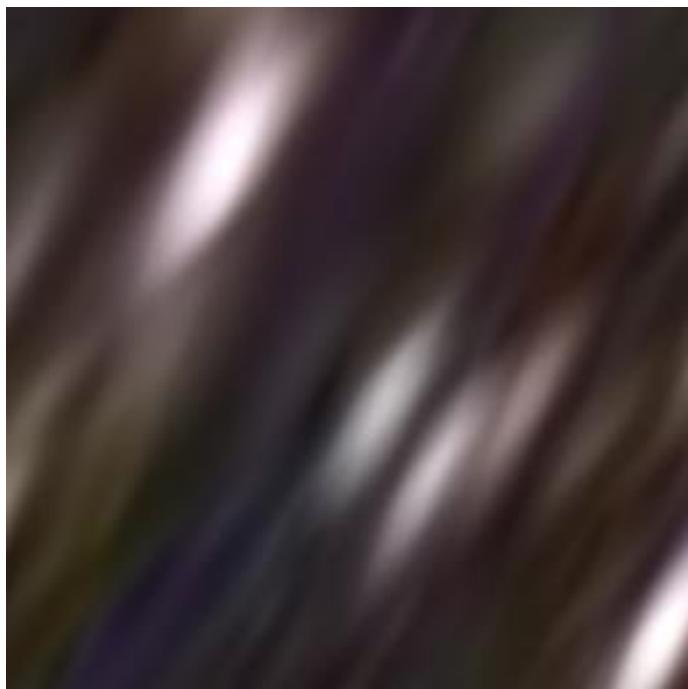
[ra=22.971824236547402&de=-8.83301556827482&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=22.971824249363415&box_de=-8.83301541893022&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=22.971824236547402&de=-8.83301556827482&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=22.971824249363415&box_de=-8.83301541893022&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

mars [https://www.wikisky.org/snapshot?](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=8.477976785210878&de=21.257230000243567&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=8.477977105551016&box_de=21.257229862119196&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

[ra=8.477976785210878&de=21.257230000243567&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=8.477977105551016&box_de=21.257229862119196&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all](https://www.wikisky.org/snapshot?ra=8.477976785210878&de=21.257230000243567&zoom=5&show_grid=1&show_constellation_lines=1&show_constellation_boundaries=1&show_const_names=0&show_galaxies=1&show_box=1&box_ra=8.477977105551016&box_de=21.257229862119196&box_width=50&box_height=50&img_source=IMG_906659:all)

canes venatici

draco

deneb

www.youtube.com/watch?v=Qt08... Clavecin / Harpsichord : Prelude et gigue en sol mineur
(baroque music) a-mineur E-mineur C cromatic skole.nl/index.php?op...

The screenshot shows a video player interface. On the left, there is a grid titled "12 Hole Chromatic- Key of 'C'" which maps holes to specific notes. The grid has 12 columns labeled "Hole Number" from 1 to 12 and 12 rows labeled "Blow Note" and "Draw Note". The notes correspond to the chromatic scale: C, E, G, C, E, G, C, E, G, C, E, G. The "Draw Note" row includes "Slide In" notes: D, F, A, B, D, F, A, B, D, F, A, B. The "Blow Note" row includes "Slide In" notes: C#(Db), E#(F), G#(Ab), C#(Db), C#(Db), E#(F), G#(Ab), C#(Db), C#(Db), E#(F), G#(Ab), C#(Db). On the right side of the video player, a man with a beard is visible, gesturing with his hands while speaking. The video player interface includes a search bar at the top, a progress bar at the bottom indicating 0:29 / 4:38, and various control buttons like play/pause, volume, and settings. Below the video player, there is a caption "Hole/Note Layout of the Chromatic Harmonica" and a "harmonicalessons" channel logo.

Blow [Slide In]	C# (Db)	E# (F)	G# (Ab)	C# (Db)	C# (Db)	E# (F)	G# (Ab)	C# (Db)	C# (Db)	E# (F)	G# (Ab)	C# (Db)
Blow Note	C	E	G	C	C	E	G	C	C	E	G	C
Hole Number	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Draw Note	D	F	A	B	D	F	A	B	D	F	A	B
Draw [Slide In]	D# (Eb)	F# (Gb)	A# (Bb)	B# (C)	D# (Eb)	F# (Gb)	A# (Bb)	B# (C)	D# (Eb)	F# (Gb)	A# (Bb)	D

https://skole.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=423:chromatiek&catid=22&lang=nl-nl&Itemid=378

<https://www.youtube.com/@ClaudeNadeaubzh>

<https://github.com/goija/tijdanalyse/blob/main/DATA.txt>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Tijdreeksanalyse>

<https://bsky.app/profile/goija.bsky.social/post/3lbh2dhr2yk2z>

<https://bsky.app/profile/goija.bsky.social/post/3lbh2dhr2yk2z>

MIRROR PALINDROMES

<https://digitalcommons.butler.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5863&context=wordways>

sterrenbeelden.ctd.pdf

wapens en vlaggen

1100

De **Sint-Michielsabdij** was een [norbertijnerabdij](#) in [Antwerpen](#) die door de [Heilige Norbertus](#) zelf in [1124](#) gesticht werd aan de oevers van de [Schelde](#). In 1831, tijdens de [Belgische Revolutie](#), werd de abdij volledig verwoest, nadat ze al gedeeltelijk gesloopt was tijdens de [Franse bezetting](#).

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Michielsabdij_\(Antwerpen\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Michielsabdij_(Antwerpen))

1200

2024/10/27 - 12:33

Tijanalyse van het gebied

- 1200 Slikken en gorzen, eilandvorming
- 1213 Eiland Schakerloo, Brabants
- 1219 Marcelussvloed
- 1220 Van Brabants naar Zeeuws gebied
- 1229 Tolheffing blijft wel Brabants
- 1248 Hendrik Buffel, zeeuws Leenman
- 1248 Stormvloed
- 1255 Bedijkingen Brabantse oever, Den Polder
- 1260 Den Polder, het nieuwe land, ook wel Polre, heeft bewoning
- 1274 De Halsterse Weel, hoofdvaarroute
- 1277 Stormvloed
- 1280 Stormvloed
- 1287 Grens Brabant-Zeeland verdeeld- Poldre Zeeuws of Brabants
- 1287 St Lucia vloed
- 1288 St Aaghtenvloed

#Slangendrager #komeet 17h 31m 37s, +03° 24' 03.3" <https://www.sky-map.org/>

POST- <https://en.wikipedia.org/wiki/Ophiuchus>

POST- https://en.wikipedia.org/wiki/Beta_Ophiuchi

September: Venus is stationair in ecliptische lengte. De planeet keert zijn bewegingsrichting langs de ecliptica om en gaat weer in de gangbare richting bewegen. Voor een binnenplaneet gebeurt dit tussen de benedenconjunctie en grootste ochtendelongatie. Zie de applet Planeetverschijnselen voor meer gegevens.

1301 In september 1301 ziet men in Pruisen een komeet in het sterrenbeeld schorpioen, die zijn staart naar het oosten en zuiden uitzendt, ook in de St.-Dennis bij Parijs wordt deze komeet waargenomen.

1313 Tolheffing aan Brabantse kant - Polre wel Zeeuws bestuur en eerste pastoor

1317 Bewoning in dorpje Polre, Zeeuws bestuur en eerste pastoor

1319 Den polder heet nu heer Boudewijnspolder

1319 Bedijking Oud Beijmoere

1214

Lodewijk IX ([Poissy, 25 april 1214](#) – nabij [Tunis, 25 augustus 1270](#)), genaamd **de Heilige** ([Frans: Saint-Louis](#)), uit het [huis Capet](#), was [koning van Frankrijk](#) van [1226](#) tot zijn dood. In [1297](#) werd hij door [paus Bonifatius VIII heilig verklaard.](#)

https://nl.wikipedia.org/wiki/Lodewijk_IX_van_Frankrijk

https://nl.wikipedia.org/wiki/Paus_Bonifatius_VIII

1226

Graven van Vlaanderen

Gwijde van Dampierre (? , ca. [1226](#) – [Compiègne](#), [7 maart 1305](#)), in het Frans *Gui de Dampierre*, was [graaf van Vlaanderen](#) van [1278](#) tot [1305](#) en [markgraaf van Namen](#) van [1263](#) tot [1298](#).

Gwijde werd geboren als tweede zoon van [Willem II van Dampierre](#) en [Margaretha van Constantinopel](#).

https://nl.wikipedia.org/wiki/Huis_Dampierre#De_heren_van_Dampierre_en_Saint-Dizier

https://nl.wikipedia.org/wiki/Gwijde_van_Dampierre

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeinse_Curie

1227

1227

Paus Nicolaas IV ([Latin](#) *Golus IV*; geboren **Girolamo Masci** , 30 september 1227 – 4 april 1292) was het hoofd van de [katholieke kerk](#) en heerser van de [Pauselijke Staten](#) van 22 februari 1288 tot zijn dood, op 4 april 1292. Hij was de eerste [Franciscaan](#) die tot paus werd gekozen.[\[1\]](#)

https://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Nicholas_IV

https://en.wikipedia.org/wiki/Santa_Maria_Maggiore

1249

1249

De plaats komt als *Wunsdprech* op 29 april [1249](#) voor in een akte van de goederen en rechten der [Sint-Michielsabdij](#) te [Antwerpen](#), die werd van bevestigd door [paus Innocentius IV](#).

<https://nl.wikipedia.org/wiki/1249>

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Michielsabdij_\(Antwerpen\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Michielsabdij_(Antwerpen))

https://nl.wikipedia.org/wiki/Paus_Innocentius_IV

1252

Jan I ([Leuven](#), [1252](#) - [Bar-le-Duc](#), [3 mei 1294](#)) was [hertog van Brabant](#) van 1267 tot 1294 en van [Limburg](#) van 1288 tot 1294.

Jan was een zoon van [Hendrik III](#) en [Aleidis van Bourgondië](#). Hij was verder bekend als [minnezanger](#). Jan I van Brabant volgde zijn mentaal gestoorde oudere broer [Hendrik IV](#) op, die door zijn moeder-regentes van de troon was geweerd. Hij huwde in 1273 met [Margaretha van Dampierre](#), dochter van de Vlaamse graaf [Gwijde van Dampierre](#). Zijn eerste vrouw, [Margaretha van Frankrijk](#), een dochter van [Lodewijk IX van Frankrijk](#), overleed in 1271 na amper één jaar huwelijk in het kraambed. Jan was vader van:

1264

Graven van vlaanderen

∞ I [Mathilde van Béthune](#) (- 1264), dochter van [Robert VII](#), erfgenaam van Béthune, [Dendermonde](#),

1265

c14 monsters

https://nl.wikipedia.org/wiki/Gerard_van_Wesemale

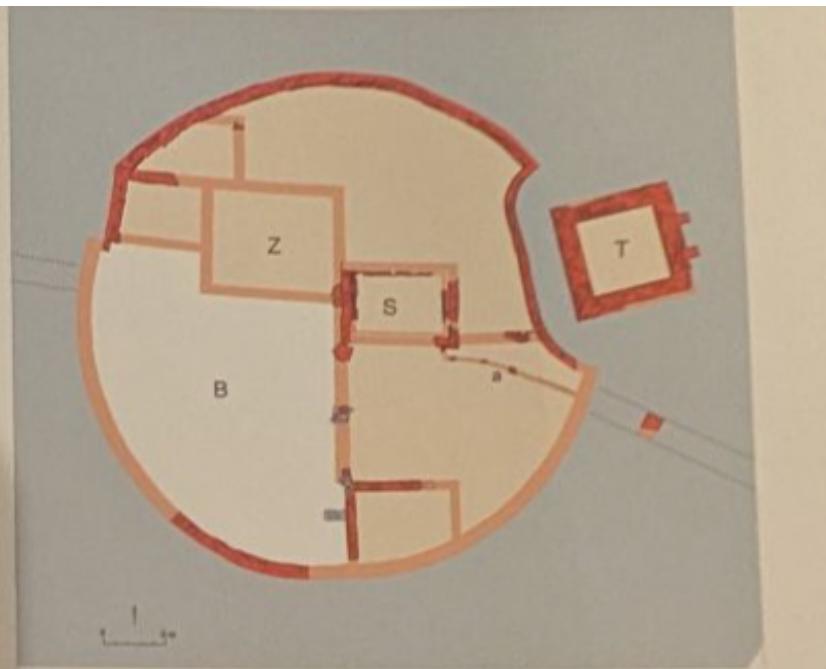
westen van de stove geweest zou kunnen zijn. Hij was inwendig 9,50 x 10 meter groot en de enige van zo'n omvang. De kamers in de toren waren slechts 6 x 6 meter groot. Tenslotte is er in een ruimte tegen de zuidelijke ringmuur een concentratie van botten en scherven aangetroffen, wat kan wijzen op de nabijheid van een keuken.

Twee C14-monsters uit de palen onder de ringmuur leiden tot een datering tussen 1265 en 1312 en tussen 1276 en 1322. De datering van het aardewerk uit de ophogingen voor de bebouwing en de toegepaste baksteen komt daarmee overeen. Het is daarom verleidelijk om deze bouwfase in nauwe relatie te brengen met de aanwezigheid van Gerard van Wezemaal, vanaf 1287. Lastiger is het om het complex als één bouwkundig geheel te beschouwen: meer waarschijnlijk moet er sprake zijn geweest van een toren met een beschermd voorterrein, dan van een volledig weerbare burcht. Belangrijke onderdelen zoals de *stove* en misschien ook de *zale*, bevonden zich niet in de toren (wat gelet op het sjouwen met water ook nauwelijks mogelijk was) maar in de voorburcht.

Willem van Ham

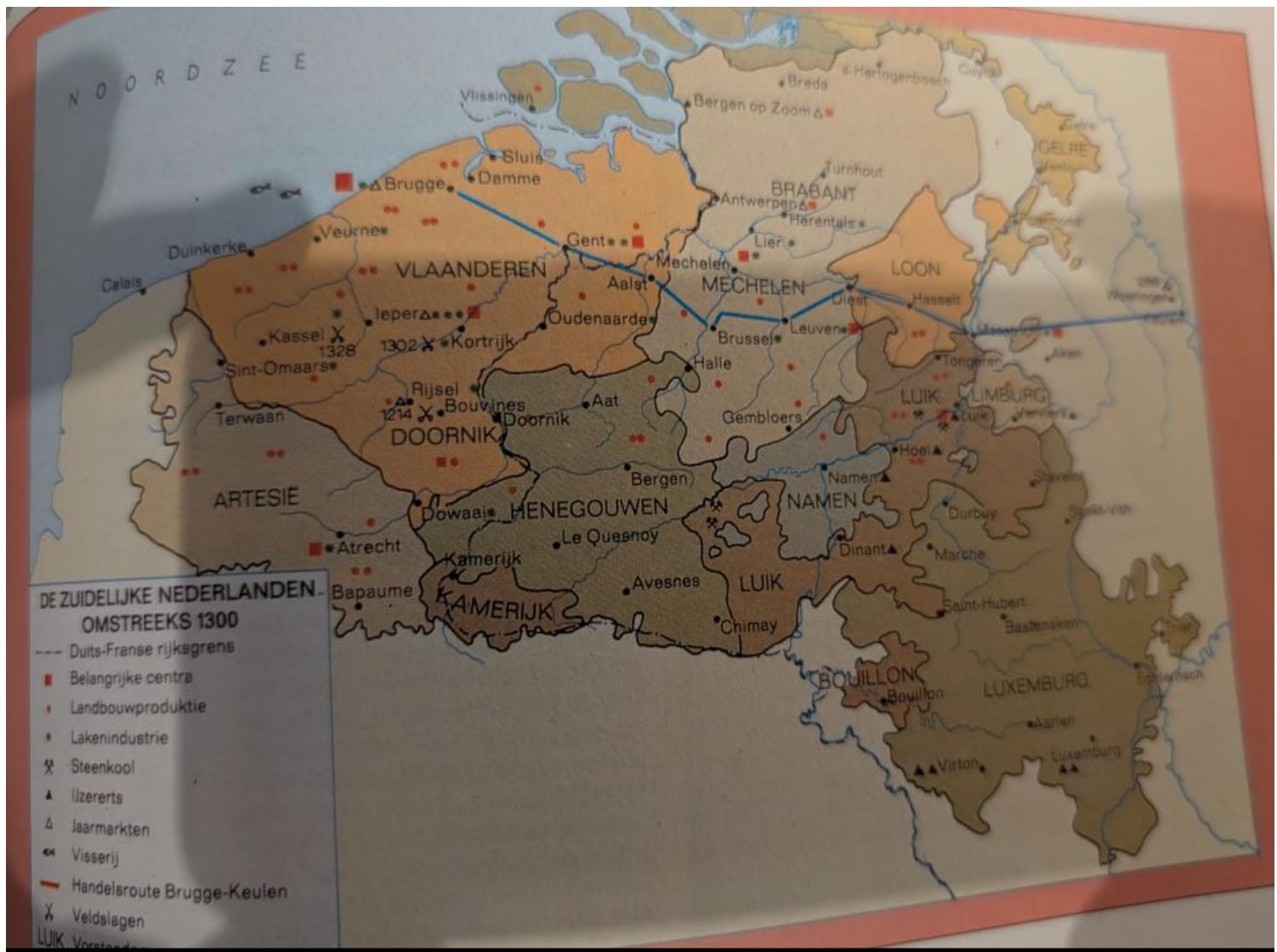
Hertog [Jan I van Brabant](#) besloot het noordwestelijke deel van [Brabant](#) te zijner tijd te verdelen over twee van zijn zusters, Aleida en Beatrix. Aleida, gehuwd met [Raso van Liedekerke](#), kreeg het gebied dat later de [Baronie](#) ging heten. Beatrix, gehuwd met [Arnoud van Wesemale](#), kreeg Bergen op Zoom, de [heerlijkheid Wouw](#) en de dorpen [Woensdrecht](#) en [Ossendrecht](#). Beatrix en Arnout hadden één zoon, Gerard.

https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Raso_van_Liedekerke&action=edit&redlink=1

Afb. 10 Grondplan van de burcht in de periode 1275-1300. De rode delen zijn opgegraven of nog aanwezig, de oranje delen zijn aangevuld. Gepoogd is om de functies van de onderdelen te benoemen: B=binnenplaats, Z=zale?, S=stove met a=afvoergoot, T=toren. De twee toegangen zijn gestippeld

Schuin langs de buitengracht stond er een rechthoekig gebouw van 8,85 x 15,35 meter, opgetrokken op grondbogen met stenen van 28/29 x 13½/14 x 7 cm, zoals van de

De plaats komt als *Wunsdrehc* op 29 april [1249](#) voor in een akte van de goederen en rechten der [Sint-Michielsabdij](#) te [Antwerpen](#), die werd van bevestigd door [paus Inno centius IV](#).

1268

https://nl.wikipedia.org/wiki/Filips_IV_van_Frankrijk

Filips IV van Frankrijk, bijgenaamd *de Schone* (Frans: *Philippe le Bel*), ([Fontainebleau, 1268](#) - [Fontainebleau, 29 november 1314](#)) was [koning van Frankrijk](#) van [1285](#) tot [1314](#). Hij was de machtigste vorst in het Europa van zijn tijd, dat uit een grote verzameling vorstendommen bestond. Zijn beleid was erop gericht om het gezag van zijn familie als wereldlijk heersers te versterken, tegenover de [feodale heren](#) die de regio's bestuurden en tegenover de leiders van de [Rooms-Katholieke Kerk](#). Hij vocht militaire oorlogen uit met koning [Eduard I van Engeland](#) en de graaf en ambachtslieden van het [graafschap Vlaanderen](#) en diplomatieke oorlogen met [paus Bonifatius VIII](#). [Johanna I van Navarra](#) was zijn echtgenote.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Hendrik_V_van_Schoten

1271

1271 Reinoud I van Gelre

https://nl.wikipedia.org/wiki/Reinoud_I_van_Gelre

1275

Grondplan van Burcht periode 1275-1300

Afb. 10 Grondplan van de burcht in de periode 1275-1300. De rode delen zijn opgegraven of nog aanwezig, de oranje delen zijn aangevuld. Gepoogd is om de functies van de onderdelen te benoemen: B=binnenplaats, Z=zale?, S=stove met a=afvoergoot, T=toren. De twee toegangen zijn gestippeld

Kasteel van Wouw

https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_II_van_Brabant

https://nl.wikipedia.org/wiki/Kathedraal_van_Sint-Michiel_en_Sint-Goedele

1276

1287

1301 september

1301 **In september 1301** ziet men in Pruisen een komeet in het sterrenbeeld schorpioen, die zijn staart naar het oosten en zuiden uitzendt, ook in de St.-Dennis bij Parijs wordt deze komeet waargenomen.

POST:<https://mastodon.social/@Rhiana/113373255010194781>

POST:<https://www.sky-map.org/>

POST:https://www.sky-map.org/starview?object_type=3&object_id=291

1268 -1314 **Filips IV van Frankrijk** koning van frankrijk

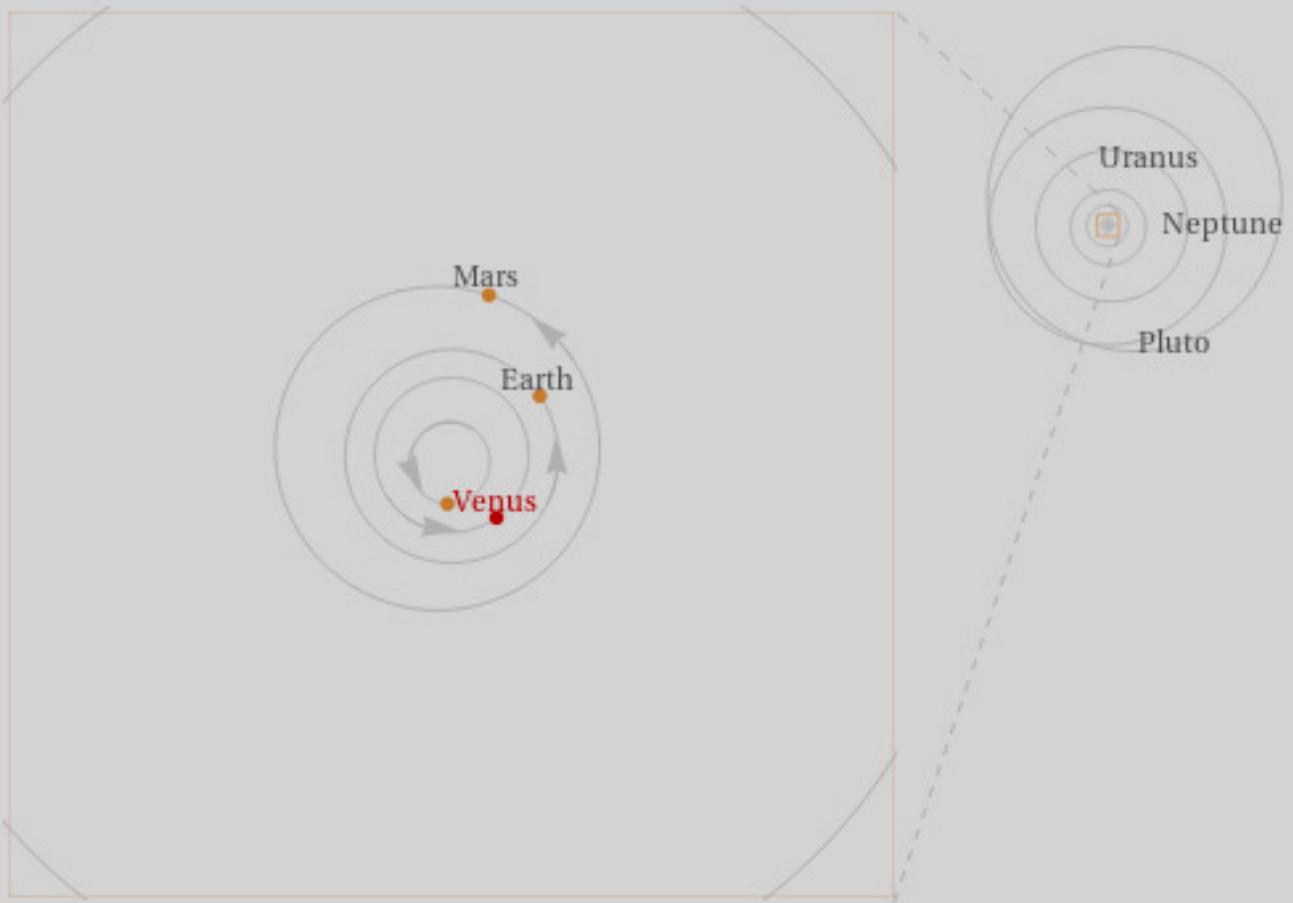
https://nl.wikipedia.org/wiki/Filips_IV_van_Frankrijk

https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_II_van_Avesnes

1274-1305 **Johanna I van Navarra** koning van Frankrijk

Stapelrecht

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Stapelrecht>

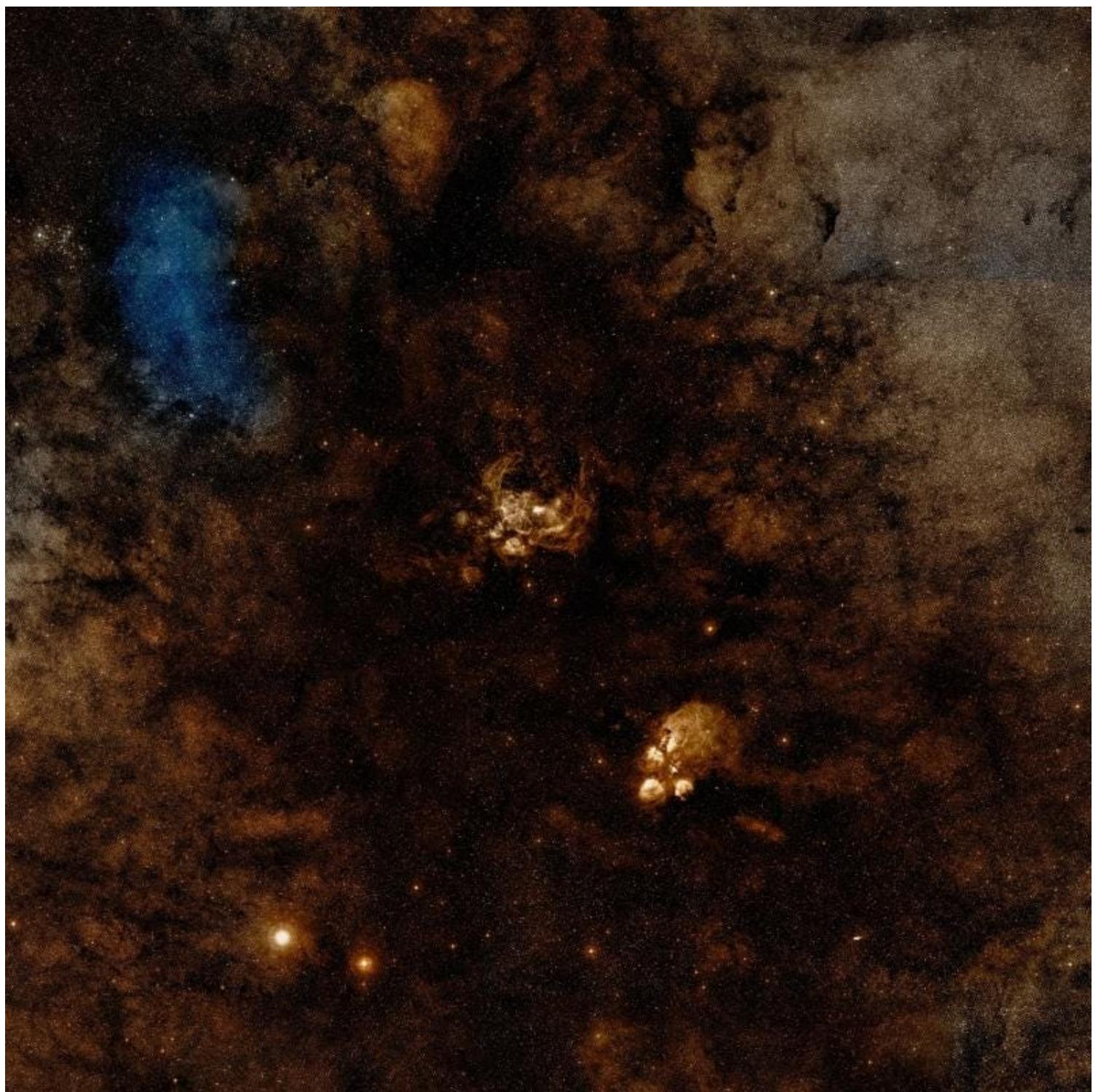
Current equatorial location

right ascension	$16^{\text{h}}\ 34^{\text{m}}\ 13^{\text{s}}$
declination	$-23^{\circ}\ 31'\ 35.3''$

POST:<https://mastodon.social/@Rhiana/113373255010194781>

POST:<https://www.sky-map.org/>

POST:https://www.sky-map.org/starview?object_type=3&object_id=291

#Slangendrager #komeet 17h 31m 37s, +03° 24' 03.3" <https://www.sky-map.org/>

POST- <https://en.wikipedia.org/wiki/Ophiuchus>

POST- https://en.wikipedia.org/wiki/Beta_Ophiuchi

September: Venus is stationair in ecliptische lengte. De planeet keert zijn bewegingsrichting langs de ecliptica om en gaat weer in de gangbare richting bewegen. Voor een binnenplaneet gebeurt dit tussen de benedenconjunctie en grootste ochtendelongatie. Zie de applet Planeetverschijnselen voor meer gegevens.

1305

1305

Jan van Sierck (of Zyrick) (gestorven in 1305) was Bischop van Utrecht

https://en.wikipedia.org/wiki/John_II_van_Sierck

Melis Stoke, een Hollands historicus stelt zijn Rijmkroniek van Holland op, Het is een van de eerste historische werken in het Middelnederlands geschreven

07.03.1305 Gwijde van Dampierre sterft. Zijn zoon Robrecht III van Bethune wordt graaf van Vlaanderen.→

23.06.1305 Het Verdrag van Athis-sur-Orge bepaalt de vredesvoorwaarden van Filips de Schone. Het verdrag is desastreus voor graaf Robrecht III van Vlaanderen

https://nl.wikipedia.org/wiki/Robrecht_III_van_Vlaanderen

https://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_Athis-sur-Orge

1305 Eerste bijeenkomst van de Drie (later Vier) Leden van Vlaanderen, vertegenwoordigers van Gent, Brugge en Ieper (later ook die van het Brugse Vrije). Dit orgaan zal voortaan een belangrijke invloed hebben op het beheer van het graafschap Vlaanderen.→

Gwijde (Guy), markgraaf van Namen, graaf van Vlaanderen (- 1305); ∞ I Mathilde van Béthune (- 1264), dochter van Robert VII, erfgename van Béthune, Dendermonde, enz.; ∞ II Isabella van Luxemburg, dochter van Hendrik V, graaf van Luxemburg

1307

1307

1307 In Bergen wordt er een belangrijke vergadering gehouden in aanwezigheid van de hertog van Brabant, de graaf van Namen en de graaf van Henegouwen-Holland-Zeeland.

https://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/eaid/BE-A0514_108044_106627_DUT/eac/eac-BE-A0500_107240/open/c:0.

<https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/archief/1.08.06/invnr/%40F.-III~C~1>

<https://www.geschiedkundigekringboz.nl/wp-content/uploads/Jan-metten-Lippen.pdf>

https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/binaries/college-van-rijksadviseurs/documenten/publicatie/2024/11/07/het-binnenhof-den-haag-grafelijk-machtscentrum-in-de-13e-eeuw/Publicatie_Het+Binnenhof+Grafelijk+machtscentrum+in+de+13e+eeuw_TG_PDFA.pdf

https://nl.wikipedia.org/wiki/Willem_IV_van_Holland

<https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/archief/3.01.01>

<https://scholarlypublications.universiteitleiden.nl/access/item%3A2937424/view>

1309

1309

13.07.1309 Jan I van Nassau, verkozen bisschop van Utrecht van 1268 tot 1290.

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_van_Nassau_\(elect\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_van_Nassau_(elect))

https://nl.wikipedia.org/wiki/Sticht_Utrecht

<https://www.leidenmedievalistsblog.nl/articles/jan-van-nassau-de-slechtste-middeleeuwse-bisschop-van-utrecht>

NASSAU (Jan van), de 40e bisschop van Utrecht (1267-1290), geb. omstreeks 1240, als een der tien kinderen van graaf Hendrik van Nassau en Mecheld van Gelre, gest. te Deventer 13 Juli 1309.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Machteld_van_Gelre

https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_heersers_van_Gelre

https://nl.wikipedia.org/wiki/Reinoud_II_van_Gelre

Deventer

21.03.1309 Paus Clemens V, oud-aartsbisschop van Bordeaux en verkozen onder druk van Filips de Schone, verhuist de pauselijke zetel van Rome naar Avignon.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Paus_Clemens_V

1310

Polder Nieuw strijen

1310

1310-1311

winter: koud

zomer: normal

Op de dag vóór Allerheiligen, 31 oktober 1310, worden drie knechten met wijn naar Nijenbeek gezonden; ze blijven vijf dagen weg wegens 'tempestas', dat is erg slecht weer (Lobith).

WINTERS

Opnieuw heeft het enige tijd gewinterd, maar het beeld is wat fragmentarisch. Te Limburg/L, bevriezen op 25 december 1310 veel wijngaarden. Te Parijs heeft het in januari hard gevroren, waarbij veel sneeuw is gevallen.)

Op 4 januari reist de tollenaar van Lobith ongestoord te water naar Newss en Roer mond, maar op 17 februari heerst er in Lobith zware ijsgang.

Te Avignon (Fr.) is het tot einde januari gematigd weer, daarna wordt het lange tijd winters met vorst en sneeuw en ook in Bologna krijgen we begin 1311 over vorst en sneeuw te horen. Bij zijn expeditie naar Italië trekt Hendrik VII over de dicht- gevroren rivier de Po" en in 1312 wordt hij tot keizer gekroond.

Juni-juli 1310 Hendrik VII graaf van Luxemburg en Koning van Duitsland sinds 1309

In Parma, in Noord-Italie regent het in april en met aanhoudend en het gevolg is wateroverlast. Zo stroomt de rivier de Po over. De oogst van graan en wijn is slecht.

Juni-juli 1310 Hendrik VII, graaf van Luxemburg en koning van Duitsland sinds 1309, staat zijn graafschap af aan Jan de Blinde.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Jan_de_Blinde

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Margaretha_van_Brabant_\(1276-1311\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Margaretha_van_Brabant_(1276-1311))

01.09.1310 Jan de Blinde, graaf van Luxemburg, huwt Elizabeth, dochter van koning Wenceslas II van Bohemen.→

https://nl.wikipedia.org/wiki/Koninkrijk_Bohemen

https://en.wikipedia.org/wiki/Wenceslaus_II_of_Bohemia

1311

15 maart 1311 Prinsbischop van Luik

https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_bisschoppen_en_prins-bisschoppen_van_Luik

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Theobald_van_Baer_\(bisschop\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Theobald_van_Baer_(bisschop))

https://nl.wikipedia.org/wiki/Keizer_Hendrik_VII

1312

Luikse Patriciaat in vuur en vlam

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Maartensramp_\(1312\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Maartensramp_(1312))

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Awans- en Warouxoorlog>

Vlaanderen schrompelt ineen

1313

Het tijdperk der Gilden

<https://scholarlypublications.universiteitleiden.nl/access/item%3A2937424/view>

Luik kiest gemeenteraad

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Adolf_van_der_Mark_\(bisschop\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Adolf_van_der_Mark_(bisschop))

<https://nl.numista.com/catalogue/pieces308015.html>

Doornik is Frans

1314

1314 **Jan III** 'de Triomfator' van Brabant

<https://nl.wikipedia.org/wiki/1314>

Jan III 'de Triomfator' van Brabant (?; ca. 20 oktober 1300 — Brussel, 5 december 1355) was [hertog van Brabant](#) en [Limburg](#) van 1312 tot 1355, en volgde in die functie zijn vader [Jan II](#) op. Vanaf 1327 was hij twaalf jaar lang de [heer van Breda](#).

1316

https://nl.wikipedia.org/wiki/Vrede_van_Fexhe

1322

1348

Orde van de Kousenband

De orde werd, naar wordt aangenomen, in [1348](#) ingevoerd door koning [Eduard III van Engeland](#). De koningen van [Engeland](#), nu die van het Verenigd Koninkrijk, zijn de soevereinen van de Orde. De koning, [Charles III](#), is vanaf 1958 ridder in deze Orde. In de [19e eeuw](#) kreeg het Britse kabinet de bevoegdheid om ridders voor te dragen. Sinds [1946](#) is het benoemen van ridders weer het voorrecht van de Kroon. De Orde van de Kousenband is een zuiver hoofse en wereldlijke orde die geen religieuze idealen nastreeft. Het eerste doel van de Orde is de machtige adel aan de vorst te binden. Dat de Orde uit twee keer twaalf ridders bestaat, doet vermoeden dat de Orde ooit een [toernooigezelschap](#) was.

1400

1528

Karel V vordert bij verenigde nederlandse gewesten 12 februarie 1528

http://levendverledennu.nl/wp-content/uploads/2015/10/MOUT_2000-02_2.pdf

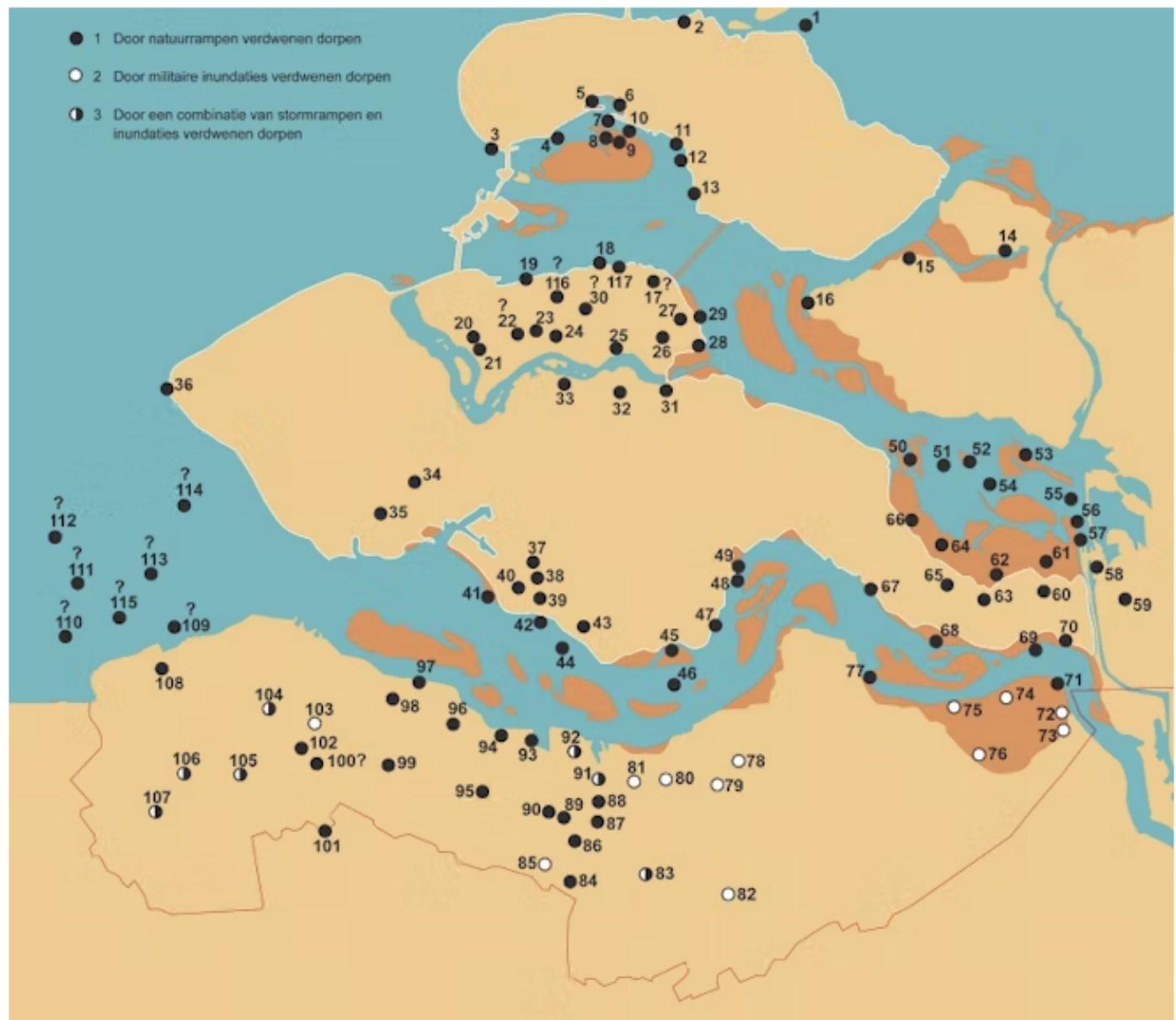
1530 en 1532

<https://www.zeeuwsarchief.nl/bronnen/zeeuwse-woonplaatsen/kouwerve/>

1530 en 1532

Couwerve, voormalig ambacht op de oostzijde van Zuid-Beveland. Het was eene heerlijkheid, waarvan het oude geslacht van Couwerve, dat later in Vlaanderen en Brabant gebloeid heeft, zijne naam ontleende. Het dorp Couwerve lag tegen over St Maartensdijk, op het eiland Tholen, en behoorde onder het bisdom van Utrecht. Het wapen van dit ambacht bestond uit een schild van zilver, beladen met hermelijnen, het bovenste gedeelte van keel, beladen met drie St. Jacobsschelpen van goud.

Kouwerve is nummer 50 op onderstaande kaart.

1500

1502

1600

1628

IIIa. Pieter Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1420

IVa. Cornelis Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1460

Va. Pieter Cornelisz LONCKE, * Roosendaal ± 1500

Vla. Cornelis Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1530, tr. Digna Heinrich

VIIa. Hendrik Cornelisz LONCK(E) (van Roosendaele), * Roosendaal 1568, † Amsterdam 10 okt 1634, begr. OK, tr. Grietje Lenaerts.

1628 als admiraal op de "Hollandse Tuyn" naast Piet Hein veroveraar van de zilverbloot; 1630 als generaal-admiraal op de "Amsterdam" veroveraar van Pernambuco (Brazilië), 1637-1644 bestuurd door graaf Johan Maurits van Nassau-Siegen.

IIIb. Lambrecht Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1421, tr. NN

IVb. Pieter Lambrechtsz LONCKE, * Roosendaal ± 1456, tr. NN

Vb. Jeroen Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1486, † >1548, tr. NN.

Genoemd i.v.m. schuldbekentissen betr. geleverde vaten bier en wit bier.

Vlb. Lambrecht Jeroen Pietersz LONCKE, * Roosendaal ± 1516, † 1601/2, tr. Mayke Cornelis LEIJST, † Roosendaal 1573><1581. Ook hier is sprake van geleverd bier.

Vllb. Lambrecht Lambrechtsz LONCKE, * ± 1550, tr. NN

Van twee zonen Jacob en Rochus stam ik af:

Vlllb 1. Rochus Lambrechtsz LONCKE, * Zierikzee, tr. NN,
dochter Mayken otr. Haamstede 14 mrt 1646
Rijck Gerritsen/ Geertsen, smid te Haamstede.
Zie [voorouders Dalebout](#).

Vlllb 2. Jacob Lambrechtsz LONCKE, * Zierikzee ± 1580, † na 1646, kunstschilder, 1618 deken van het gilde in Zierikzee (portretten in stadhuis Zierikzee en Rijksmuseum);
otr. (1) Zierikzee 9 mrt 1603 Sara Rembrandtsdr (Reinbrandtsdr) VERBOOM, * Schiedam 1583, dr. v. Maria Verboom en Rembrandt (Reinbrand) Laurensz.

<http://home.online.nl/audeman/Loncke/Loncke.htm>

https://docs.google.com/document/d/1QvcH2ESmcBRdsOWX0wX_hRexqFPYuKjJQsUwxTE0eGI/edit?tab=t.0

winter: normaal

zomer: extreem koel

1628 eerste gebeurtenissen

Generatie 13 (stambetovergrootouders)

4116 Jan Jans Kellenaer, geboren in 02-1632 in Overschie. Hij is gedoopt op 08-02-1632 in Overschie. Jan is overleden.

Hij trouwde met

4117 Jacomijntje NN. Jacomijntje is overleden.

<https://www.nevenzel.nl/04%20Staringcollege/NMKDKa.html>

<https://rjb.x-cago.com//GARJB/1962/12/19621231/GARJB-19621231-0255/story.pdf>

4134 Leendert Denijs. Leendert is overleden.

Hij trouwde met

4135 Catelijntje Pieters. Catelijntje is overleden.

4144 Henrdrik Jansz Stolck, geboren in 1615 in Heinenoord. Henrdrik is overleden in 1662 in Heinenoord, 46 of 47 jaar oud.

Hij trouwde, 19 of 20 jaar oud, op 03-06-1635 in Heinenoord met de 23-jarige

4145 Neeltje Paulusdr, geboren in 11-1611 in Heinenoord. Zij is gedoopt op 20-11-1611 in Heinenoord. Neeltje is overleden.

4320 Cornelis Crijnse Quist, geboren omstreeks 1592 in Ouwerkerk. Cornelis is overleden omstreeks 1667 in Kempenhofstede, ongeveer 75 jaar oud.

Hij trouwde, ongeveer 24 jaar oud, op 04-09-1616 in Stavenisse met de ongeveer 20-jarige Janneken Janse Jonkswager. Cornelis en Janneken gingen op 24-06-1616 in Stavenisse in ondertrouw.

4321 Janneken Janse Jonkswager, geboren omstreeks 1596 in Middelburg. Janneken is overleden op 02-08-1631 in Scherpenisse, ongeveer 35 jaar oud.

4322 Michiel Cornelisz Rolle, geboren omstreeks 1614. Michiel is overleden op 11-01-1659 in Tholen, ongeveer 45 jaar oud.

Hij trouwde met

4323 Berbel Cornelisse Braber, geboren omstreeks 1608. Berbel is overleden op 18-03-1640 in Tholen, ongeveer 32 jaar oud.

4340 Adriaen van Rossum. Adriaen is overleden.

Hij trouwde met

4341 Sara Meertens. Sara is overleden.

4476 Claes Canaer. Claes is overleden.

4512 Jan Jobs Carper, geboren omstreeks 1607 in Reimerswaal. Jan is overleden.

4520 Pieter Pieters Loncke, geboren in 1595 in Scherpenisse. Pieter is overleden.

Hij trouwde, 26 of 27 jaar oud, op 08-05-1622 in Bergen op Zoom met Maijken Jobs. Pieter en Maijken gingen op 23-04-1622 in Scherpenisse in ondertrouw.

4521 Maijken Jobs, geboren in Scherpenisse. Maijken is overleden.

4522 Huijbrecht Jobsze Cerper, geboren omstreeks 1598 in Reimerswaal. Huijbrecht is overleden, ongeveer 69 jaar oud. Hij is begraven op 22-09-1667 in Tholen. Huijbrecht is weduwnaar van Janneken Adriaens (ovl. vóór 1634), met wie hij trouwde (1), ten

hoogste 21 jaar oud, vóór 1619.

Hij trouwde (2), ongeveer 36 jaar oud, op 14-05-1634 in Tholen met Lijncken Michiels ([zie 4523](#) hieronder). Huijbrecht en Lijncken gingen op 29-04-1634 in Tholen in ondertrouw.

4523 Lijncken Michiels. Lijncken is overleden in 1641 in Tholen. Zij is begraven op 14-07-1641 in Tholen. Lijncken is weduwe van Marinus Adriaens Camhoot (ovl. vóór 1634), met wie zij trouwde (1) omstreeks 1625.

4528 Laureijs Engele Gastelaar. Laureijs is overleden omstreeks 1690 in Bergen op Zoom.

Hij trouwde met

4529 Cornelia de Hout. Cornelia is overleden na 1690.

4560 Adriaen Marinusse Duijvelaar, geboren omstreeks 1585 in Poortvliet. Adriaen is overleden in 1626 in Poortvliet, ongeveer 41 jaar oud. Adriaen trouwde (2), ongeveer 33 jaar oud, op 23-06-1618 in Scherpenisse met Maijken Jacobs.

Hij trouwde (1), ongeveer 29 jaar oud, omstreeks 1614 met

4561 Adriaenke Cornelisje Lops(se), geboren in Poortvliet. Adriaenke is overleden vóór 1618 in Poortvliet.

4564 Matthijs Dingemanse Ardon, geboren in 09-1618 in Hooge en Lage Zwaluwe. Hij is gedoopt op 23-09-1618 in Hooge en Lage Zwaluwe. Matthijs is overleden.

Hij trouwde met

4565 Maaike Cornelisdr Vergrave. Maaike is overleden.

5472 Pieter Adriaans van Borne. Pieter is overleden in 1613 in Scherpenisse.

Hij trouwde op 26-04-1608 in Scherpenisse met

5473 Nelleken Matthijsse. Nelleken is overleden.

5474 Anthonij. Anthonij is overleden.

5482 Jan Janse van Genee (Guinea), geboren omstreeks 1578 in Sint Annaland. Jan is overleden in 1618 in Scherpenisse, ongeveer 40 jaar oud. Jan is weduwnaar van Coppemijnen Hendrix (ovl. vóór 1611). Jan is weduwnaar van Maijken Dignus (±1583-vóór 1614), met wie hij trouwde (2), ongeveer 33 jaar oud, in 08-1611 in Scherpenisse.

Hij trouwde (3), ongeveer 36 jaar oud, in 04-1614 in Scherpenisse met Engelken Jacobs ([zie 5483](#) hieronder). Jan en Engelken gingen op 12-04-1614 in Scherpenisse in ondertrouw.

5483 Engelken Jacobs, geboren in Poortvliet. Engelken is overleden na 1642. Engelken trouwde (2) in 11-1627 met Jan Marijnissen.

5484 Cornelis Cornelisje Gortssen, geboren omstreeks 1588 in Douai, Frankrijk. Cornelis is overleden in 04-1645 in Goes, ongeveer 57 jaar oud. Hij is begraven op 10-04-1645 in Goes.

Hij trouwde met

5485 Tanneken Hubrechts, geboren in Hulst. Tanneken is overleden.

5486 Abraham Borm(s), geboren in Stekene, België. Abraham is overleden.

Hij trouwde met

5487 Pieta Huge. Pieta is overleden.

5632 Jacob Gelock. Jacob is overleden.

Hij trouwde met

5633 Elisabeth Leenderts. Elisabeth is overleden.

5636 Cornelis Giljam. Cornelis is overleden.

Hij trouwde met

5637 Neeltje Adriaens. Neeltje is overleden.

5680 Pieter Bierens, geboren omstreeks 1595. Pieter is overleden.

Hij trouwde met

5681 Maria, geboren omstreeks 1600. Maria is overleden.

5856 Jacob Moeijelijker, geboren omstreeks 1580. Jacob is overleden.

5858 Lambrecht Adriaenssen. Lambrecht is overleden.

5868 Jacob Moeijelijker ([dezelfde als 5856](#)).

5870 Lambrecht Adriaenssen ([dezelfde als 5858](#)).

<https://nl.wikipedia.org/wiki/1628>

Slag in de Baai van Matanzas

E VOORTGANG VAN DE OORLOG

De oorlog te land staat in 1628 vrijwel stil, het weer is erg slecht. De Staten bouwden schansen aan de Schelde, op Tholen, bij Steenbergen en aan de postilanbouw de Eems. Op zeeiser wepactiviteit. Pieter Pietersz. Hein uit Delfshaven stond aan de vice-admiraal op 8 en 9 september in de Baai van Matanzas op Cuba een aantal Spaanse schepen met kisten zilver, goud, edelstenen en koopmansgoed waarde van meer dan 11 miljoen gulden: de "Zilvervloot". Frederik Hendrik wendt de opbrengst grotendeels aan voor het beleg van Den Bosch in 1629. Nadat hij een tijd in Engeland op gunstige wind en lichte nachten heeft gewacht, komt Piet Hein begin januari in het vaderland terug. Hij sneuvelt in 1629 bij Dungeness,

Voor gegevens uit Kassel zie 1610/21, noot 10 voor de datum van de wijnogst bij

lage 11. Van Wassenaer, Amsterdam XIV (1627) 18, 57, 57, 58; Van der Eycken (1986) 261

cit. parochieregister Maasmechelen. Gegeven Bergen by Vanderlinden (1924) 150, bron: Vinchant, Oost-Friesland bij Werken III (1961) 149, 150; de datum van 17 nov. is vrij zeker een hypercorrectie (oude/nieuwe stijl).³ Vanderlinden (1924) 150, bron: Vinchant; cf. Douxchamps-Lefevre & Dufour (1976)

11.

4 Weikinn III (1961) 149.

5 Van der Capellen I (ed. 1777) 443, 449, 450; Gottschalk III (1977) 102 meent ten onrechte dat van springvloed geen sprake is; Van Wassenaer XIV (1628) 57, 57, 58, 757, 84, XV (1629) 27'; schade nabij Antwerpen: Reidanus/Van den Sande cont. (ed. 1650)

9de boek, 130.

6 Van Wassenaer, Amsterdam XIV (1627) 59.

7 Van Moorsel, Heeze, 7.

397

7:32

ERNSTIG ONGELUK OP HET IJ TE AMSTERDAM

Op de 17de januari heeft op het IJ bij Amsterdam een ernstig ongeluk plaats met een veerschuit. Daarin bevinden zich onder anderen de zogenaamde winterkoning Frederik van de Palts en zijn 15-jarige zoon. De koning is zuinig: hij heeft het schip gehuurd en neemt zoveel mogelijk betalende gasten mee. Men gaat 'Piet Heyns buit bekijken. Maar zo ver komt het niet. Ter hoogte van de Holle Sloot raakt de schuit

1664

Donderdag 21 januari 1993

GESCHIEDENIS STAVENISSE (IV)

De rekening van 1664

door D. Roodzmond

Nadat we in het vorige artikel het dialect, de beroepen, de landbouw, de dienen, arbeidsnoten en prijzen van een aantal gewassen hebben besproken, gaan we nu trachten om de overige gemeentelijke zaken, na te speuren in de rekening van 1664. We hopen dat er voor elke lezer iets interessants in te vinden is.

De polder

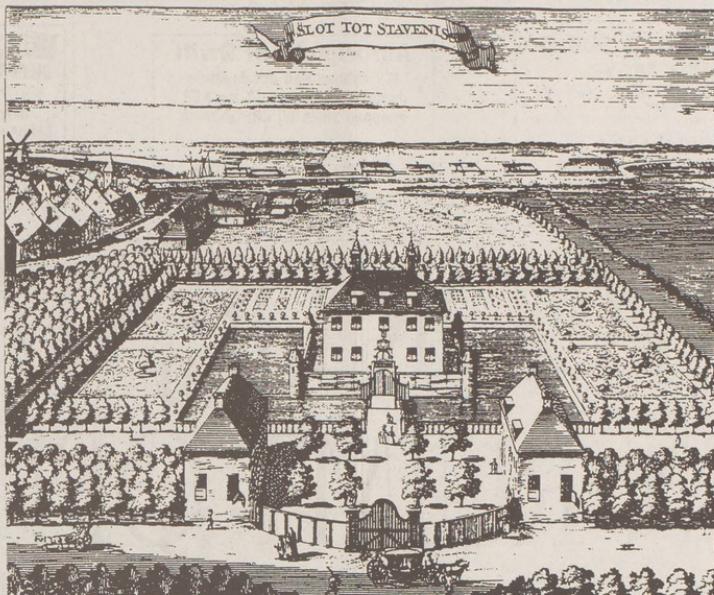
Hieronder verstaan we het landelijk gebied, de beroepen, de landbouw, de dienen, arbeidsnoten en prijzen van een aantal gewassen dat in de vorige artikelen werden besproken. De (vele) rekeningen die daar een aantal gemeenten opgaven, worden hierbij overgeslagen.

In 1653 hetzogenoemde slot in Bos gebouwd. In de rekening wordt dat aldus omschreven: "Mijn Heere van Stavenisse Heeft indien Jare 1653 getimert 'een Bewaert Slot, staende op een dicht moerassig land volgens den overlooper inden 14 cavel 'beestoen den dorpe met noch een klein offteene Huys'".

Ter waarsching van deze bepaling zouden uit de opbrengsten (in de stukken staat: "revenut", dus waarschijnlijk de pachtopbrengsten) van 35 gemeten land op Noord Beveland, dit bedrag jaarlijks worden betaald.

Deze bepaling was ook wel bij de armenhuizen behorende tuingrond blijkt, dat de Ambachtsheer de burgers welgezind was. Achter de woningen lag namelijk een tuin ter diepte van 25 m. Tussen 1832 en 1907 heeft men echter doodeuk de grond achter de woningen tot circa 2½ m' te water gezet. De Zuidelijke kant van de ambachscheer was. De hoeve werd gespaart door Jacob Quaeck en was groot 53 gemeten en 36 roeden. Jacob Quaeck ploegde voor de ambachscheer ook Nieuw Zuidmeer, zelfs driemaal. Die polder was hoogstwaarschijnlijk enkele jaren voor 1664 bedijkt. Het dijkje is met de verkaveling weggegraven en de

EENDRACHTBODE, DE THOOLSE COURANT

Het Slot tot Stavenisse. Kopergravure, z.n en z.j. Uit Smallegange, Cronyk van Zeeland 1696

schonken zijn door de Ambachscheer en zijn vrouw. Weliswaar staat dit niet in de rekening van 1664, maar daar we weten dat uit de archiefstukken, afkomstig van de familie Van der Lek de Clercq, welke bewerken in het streekarchief te Zierikzee, waarin we lezen: "Als oo d'Heer van Stavenisse zal' Heerjeromius Tuijde Se' roos' en M. Quaeck en Margaretha Huijsens en den 25en april '1658 bijzekerre codicillaire dispositie speciaalcken niet 'alleen hebben gemaect' een den armen deser pleets ijder vier 'Huyskens staende ende zynde zyde van den dorpe met viffig' 'guldens jaerlijc tot ondere vande voors. huyskens en voorsoe 'voort voor de arme opperantien en'."

Ter waarsching van deze bepaling zouden uit de opbrengsten (in de stukken staat: "revenut", dus waarschijnlijk de pachtopbrengsten) van 35 gemeten land op Noord Beveland, dit bedrag jaarlijks worden betaald.

Deze bepaling was ook wel bij de armenhuizen behorende tuin-

grond blijkt, dat de Ambachtsheer de burgers welgezind was. Achter de woningen lag namelijk een tuin ter diepte van 25 m. Tussen 1832 en 1907 heeft men echter doodeuk de grond achter de woningen tot circa 2½ m' te water gezet. De Zuidelijke kant van de ambachscheer was. De hoeve werd gespaart door Jacob Quaeck en was groot 53 gemeten en 36 roeden. Jacob Quaeck ploegde voor de ambachscheer ook Nieuw Zuidmeer, zelfs driemaal. Die polder was hoogstwaarschijnlijk enkele jaren voor 1664 bedijkt. Het dijkje is met de verkaveling weggegraven en de

cob Quaeck voor het dorp zat in de zuidelijke polder".

Wijst het op dat Nieuw Zuidmeer kort geleden bedijkt was, omdat het ontwaterd over koozaad ging, dat als eerste vrucht in de nieuwe bedijkte polder werd gezaaid.

In de rekening wordt in Oud Kempenhofstede polder aangeduid: "Jeremias quist Hoeck" gebruikt. Uit het vervolg van de rekening blijkt, dat de "Jeremias

dage het op de grond was, die begrensd werd door de Buurtweg, de Klostervliet, de Zeedijk en de Blauwe Lijn. De grond die als de blok in Oud Kempenhofstede aangeduid is, Jeremias Cornelisse Quist is te Stavenisse gedoopt op 22 januari 1625 en trouwde te Stavenisse op 24 april 1647 met Neeltje Domus. Ze waren beiden in de polder Oud Kempenhofstede geboren. De grond was de zoon van Gerrit Crimpse en Anna van der Veen uit Ouwerkerk en woonachtig in Kempenhofstede op Popkensbroek, hetgeen waarschijnlijk de grond was, gelegen tussen de Buurtweg en de Oudelandse dijk, ten westen van (voormalige) westelijke Zandweg. Neeltje Domus was de dochter van Domus Lambregts en Anna van der Veen. Jostse. Er wordt ook nog genoemd: "Betaelt aan Marinus Janse tummerman 'voort maken van mijn Heere bestede op mijn Heere Hoeck'. Welke hoeve hiermede bedoeld wordt, is niet na te gaan.

daaruit vrijkomende goede teel-
aarde, op een niet zo logische
wijze elders verwerkt.... De post
van £ 38:9:0, betaald aan Ja-

quist Hoeck" was gelegen in de
eerste cavel van Oud Kempen-
hofstede. Waar het precies was,
is niet te zeggen, maar het lijkt
dat de bedijking van de Margare-
thaapolder in 1656, was het pol-

dergebied weer meer uitgebreid. De ambachscheer had het recht van zeedrift, alsof de zeedijken die de polders omsloten. Onder zeedrift werd verstaan het goed dat uit de zee aan kwam spoelen.

Het dorp

Ook dat traaden veranderingen op. Ze bestonden in hoofdzaak in het verder toenemen van de bevolking. In 1657 wordt de meestouw gebouwd, die later de naam van: "de Star" zou dragen.

In 1660 wordt het zogenoemde dorpsherthuus gebouwd, waar-
door de open ruimte, die voorheen tussen de Vlaktestraat en de Westelijke Achterweg, omdaat men oorspronkelijk dacht de straat (de Cruisstraat)

doore troeken, op een geringe
afstand na, wordt volgebouwd.
In de rekening komt nog een post
van £ 17:10:0 voor, van "in-
treest van dorpe Huys".

De schout en baljuw

De benamingen worden afwisselend gebruikt. Het was de voorzitter van het college van schepenen, om hetzelfde niet simpel te wijzen te zeggen. Een functie die uiteindelijk in de 19e eeuw, onder de benaming van burgemeester zou worden voortgezet, hoewel de bevoegdheden anders lagen. We gaan daar nu maar niet verder op in. Voor zover men dat zullen kunnen, is een opsomming van de namen van de personen die van 1618-1828 dit ambt te Stavenisse bekleedden:

1. Marinus Cornelis Anthonisse 1618-1622 (?)
2. Cornelis Stoffels 1623-1624.
3. Cryn Leunisse 1625-1627. Er is in 't gemeentearchief nog een aansluiting door Hendrik van Tuyl van Serooskerke van Cryn Leunisse tot Schout en baljuw van Stavenisse.
4. Petrus Jansse foorens 1628, waarmeehend als rentmeester.
5. Marinus Cornelis Anthonisse 1629-1632.
6. Witte Adriaense Troost 1634-1638.
7. Jan Jacobsse Priem 1639-1644, beledigd 5 juli 1639.
8. Leendert Adriaense Troost 1645-1680. Het is deze familie waardoor de naam van "d'n Troost" (de volkstuinen aan de Oudelandse dijk) is blijven bestaan.
9. Jacobus van Diest 1681-1704.
10. Jacobus van Diest 1705-1742. Hij woonde van 1707-1742 in het huis, dat vóór 1705 eigendom van de predikanten was en na 1753 eveneens. Het huis stond ter plaatse van de huidige pastorie van de Hervormde gemeente.

11. Antonij de Clercq 1742-1767.

12. Cornelis van der Lek 1768-1802.

13. Joannes de Clercq, schout, maire, burgemeester, waarschijnlijk van 1802 tot 1828.

De bewoners

Behalve de reden genoende na-
men, die in de rekening worden ver-
meld, nog de volgende personen tegen:

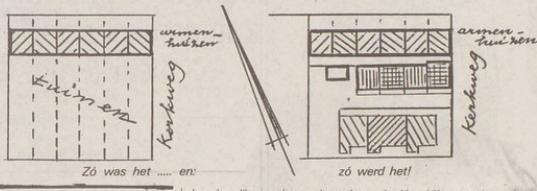
Jan Abels, Michiel Adriaens,

Adriaen Antonisse, Maggias

Bronnen:

1. Archief Van der Lek de Clercq, rekening 1664 en andere stukken uit het Streekarchief te Schouwen-Duiveland en St. Philipsland te Zierikzee.
2. Uit het gemeentearchief te Tholen o.a. De magistratslijst van Stavenisse, de Schepenlijst en andere stukken.
3. Dr. M.J. Boerhaave; Historische studie over de Zeeuwse landbouw.
4. Winckel Prins Encyclopedie, 7e druk.
5. J. Verdam; Middelnederlandse handwoordenboek.
6. J.P.B. Zuiderij; de stad, monument en raadhuis op Tholen.
7. Kadastrale atlas van Zeeland 1832. Sint Maartensdijk/Scherpenisse/Stavenisse, deel 1.
8. De doop- en trouwboeken van de Hervormde Gemeente te Stavenisse.

Bakker, Cornelis Utrechtse Boer, Marinus Boer, Marinus Boey, Marinus Adrienne Brune, Crijn Corn. Colle, Joannen Craen, Jacobus Donders, Jacobus Donders, Jacobus van Diest, Jacobus van de dijkgraaf Dimmers, Arent Dorst, Jacob Dijcke, Jan Eick, Hubregt Eingels, Joannine Elenbaas, Mattheus Frans, Willem Glasenberg, Abraam Hoeck, Pieter Hoek, Marij Hoen, Pieter Collander, Balderij van Hogen, Hendrick Hubrechtse, Jacobijne Israëls, Adriaen Jacobs, Bouwe Jans, Commerke Jans, Wilm Jans, Thiofilus Joops, Jan Josiasse, Oocen Klaes, Dirck Kolla, Janneke Krijns, Reinout Krijns, Leendert Lantman, Marin Lepelstra, Jan Lentje, Pieter Lin- lijs, Leendert Lijntje, Pieter Lijntje, Pieter Bastiaens Loos, Antonij Los, Davit Louise, Abram Lucasse, Jacob Lucasse, Pieter Melse, Jacob Michels, Pouwels Pieters, Marin, Pinte, Pieter Pinte, Jacob Prieme, Mar. Priem, Wilm de Ridder, Jan van Rossem, Maerten Jacobs van Rossen, Adriaen Jacobs Schout, Hendrick Tonisse, Joannes Smalherre, Jannetje Smit, Janneke Steketes, Leendert Stoukensdijk, Grijtje Tonis, Hendrick Tonisse, Neeltje Troost, Johannis Ull, Jan Verbeek, Willem Verbeek, Joris Verboven, Cornelis Verboom, Maerten Verboom, Van Alphen, Hendrick, Crijn Wilms, Leendert Witte, Marin Wolferse, Jan Zeeman, Jan van Zuen, Marin. van Zuen,

daaruit vrijkomende goede teel-
aarde, op een niet zo logische
wijze elders verwerkt.... De post
van £ 38:9:0, betaald aan Ja-

**Werken in
de gezondheidszorg
iets voor jou?**

mannen met baarden

gelijk in het vorige jaar, bestand waren". Het Duinkerkse smaldeel voor Oostende, onder het bevel van Jan Bart, en zijn beroemde adjunkt Karel Keyser, bestond uit vijf fregatten.

raliteit op 6 tonnen goud geschat en volgens Bouwens zeker 600 000 gulden waard. Bouwens vermeldt trouwens dat het ging om zeven "binnenland-vaarders" en twee Zeeuwse bootjes.

Volgens Bowens klampten de andere Fransen Passchier De Moor aan, bij wie ze dertig man overwierpen door entering. Ze zouden echter zo goed ontvangen geweest zijn, dat ze moesten wijken. Volgens Bowens werd Mathieu De Moor eveneens aangevallen.

De kapitein Loncke van de "Thoeln" werd dood geschoten, zijn achterschip was totaal vernietigd en hij had 8 doden en 14 gekwetsten aan boord.

Terwijl de Duinkerkers de "Tholen" overmeesterden, ontkwamen de Oostendenaars door de vlucht in Oostende, maar met drie doden en acht gekwetsten aan boord.

De Zeeuwse kapitein Loncke zou hierbij door Bart zelf zijn gedood: "door het zwaard van het opperhoofd", zegt De Jonge. De Hollandse bron doet zelfs ietwat kwaadaardiger tegenover de Oostendenaars. Alle bronnen, ook de Franse, meldden de vlucht van de De Moors, maar in een nota van 8 april 1676 en in een brief van de Zeeuwse Admiraliteit, wordt geklaagd over het gedrag van de twee Spaanse koningsschepen...

Het ganse konvooi werd naar Duinkerke gebracht "tot groot leedwezen der Eygenaers, die alles uyt de stad afzagen zonder dat zij hun volk behulpzaam konden wezen"...

De twee De Moors hebben zeker de meest wijze beslissing genomen, omdat ze zich niet hebben laten vernietigen door een overmacht en de terugtocht hebben verkozen boven een nutteloze heldendood. In 1678 werd de vrede van Nijmegen gesloten en was het weer een tijdje gedaan met vechten.

Walter Debrock is een rasechte Oostendenaar en werd er geboren op 13 februari 1911.

Als ere-voorzitter van de marine-academie, ere-voorzitter van de Raad van Beheer van de Vrije Universiteit Brussel, auteur van een onnoembaar aantal publikaties en biidragen over

zitter van het studentengenootschap "t Zal Wel Gaan". Nadien werd hij voorzitter van de oudledenbond. Na zijn taak als leraar-prefekt en directeur-generaal van het middelbaar en het normaalonderwijs werd hij in 1969 administrateur-generaal van de Diensten voor Nederlandse cultuur. Vanaf 1971 werd hij buitengewoon docent aan de Vrije Universiteit van Brussel en voorzitter van de Raad van Beheer van dezelfde universiteit.

Hij speelde als lid van het hoofdbestuur een rol in het Vermeylenfonds, het overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen en de Kultuurraad voor Vlaanderen, waarvan hij sinds 1967 als opvolger van H. Teirlinck zetelt. Hij werd er in 1969 ondervoorzitter van en in 1970 voorzitter. Hij was tot 1987 voorzitter van de Marine Academie omwille van zijn buitengewone kennis van onze maritieme geschiedenis.

Sinds 1988 maakt hij voor Het Visserijblad een reeks over de Oostendse kapers. Het eerste deel verscheen in HVB 2, 1988 en ging over Willem Bestenbustel; het werd vervolgd door Paulus Bestenbustel (HVB 3, 1988), Erasmus de Brouwer (HVB 4, 1988), Cornelis Rees (HVB 5, 1988), Thomas Gournay HVB 6 & 7, 1988), Pieter de Ry (HVB 8 & 9, 1988). Filips Van

° Op **25-27 Maart 1676** is Jan Bart voor Oostende in gevecht met Passchier De Moor (fregat " De Justitie" – 24 stukken) , zijn zoon Mathieu de Moor (" San Francisco 14 stukken) en de Zeeuw Simon Loncke met de " Tholen" of de " Cranenburg" . Simon Loncke wordt door Jan Bart zelf gedood.

" Deze Oostendse kaper , Pasquier De Moor , werd door de beroemde Hollandse Admiraal , Michiel De Ruyter, als medewerker geëngageerd en nam deel aan verschillende grote zeeslagen door de Bataafse Admiraal tegen de verenigde Franse en Engelse vloten geleverd.

Pasquier De Moor leverde op 26 maart 1676 , op de rede van Oostende, slag met de onversaagde Jean Bart uit Duinkerke; Dit gevecht duurde 3 uur en genoodzaakte Jean Bart zich terug te trekken in volle zee, zonder er in geslaagd te zijn Pasquier De Moor en dezes zoon , Mattheus, te overwinnen. Toen de twee schepen, nl de " Rechtvaardigheid " en de " San Francisco " , waarover vader en zoon het bevel voerden, de haven van Oostende, na het gevecht , binnenliepen, stelde men vast dat twee-derden van hun bemanningen vermist waren en er 5 voet water in de ruimen stond. Dit homerisch gevecht kon door de Oostendse bevolking van op zeedijk gevuld worden; wanneer de twee De Moor's voet aan wal zetten, werden zij op de schouders van de vissers in triomf naar het stadhuis gedragen"

° **8 september 1676 :**

Kaper Joos Ferron (Debrock pag 36) Patent 23 mei/24 juli 1674 , vaart in **1676** met Snauw : " De Heyliche Drijvuldicheit " -20 last ,2 stukken geschut- en verovert op **Jan Bart** een Fluit geladen met Noors hout " Den Willem " varend van Londen . Opgebracht te Oostende op **8 september 1676**

° op **15 februari 1677 herovert** Bartel Baut de Jonge een Hollandse dogger (beladen met kabeljauw) " de Swalm " , op **Jan Bart**.

Bartel voer na 15 september 1676 het fregat " San Fernando " met patent en vermoedelijk als eigenaar

<https://tongerlohuys.nl/wp-content/uploads/Jaarboek-65-2005-Artikel-6.pdf>

1700

1777

1777

In 1777 werd de heerlijkheid Borculo aangekocht door Prins Willem V van Oranje-Nassau. Daardoor voert de Nederlandse koning Willem-Alexander nog steeds de adellijke titel Heer van Borculo.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Heerlijkheid_Borculo

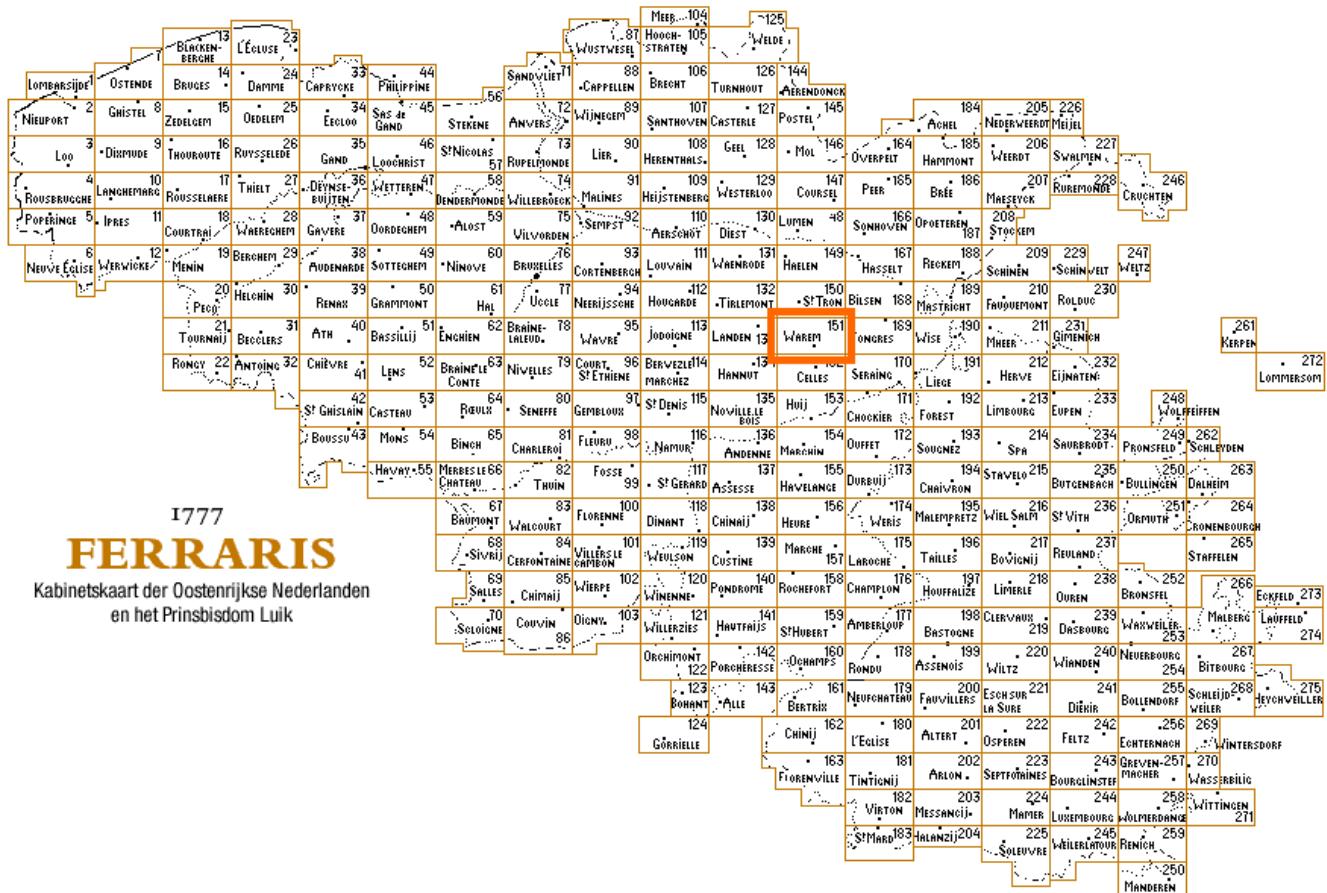
https://nl.wikipedia.org/wiki/Christoph_Bernhard_von_Galen

De nederlanden in kaart gebracht Generaal Ferrais

Joseph Jean François graaf de Ferraris (Lunéville, 20 april 1726 – Wenen, 1 april 1814) was vrijmetselaar, maakte als adellijk officier carrière in het keizerlijke Oostenrijkse leger, werd onder meer generaal bij de Oostenrijkse artillerie en veldmaarschalk in de Oostenrijkse Nederlanden. Hij voerde de eerste grootschalige systematische kartering uit in West-Europa. Hij liet in de 18e eeuw topografische kaarten

maken van de Oostenrijkse Nederlanden, ongeveer het huidige [België](#) en het [groothertogdom Luxemburg](#), de zogenoemde [Ferrariskaart](#).

<https://common.ngi.be/FerrarisKBR/index.jsp?l=nl>

De Nederlanden in kaart gebracht

1777. Generaal de Ferraris werd in 1770 belast met het tekenen van een kaart van de Nederlanden in kleur op schaal 1:11 520 voor militaire doeleinden. Dit jaar werden de kaarten gedrukt. Jean-Baptiste Tardieu zal er een kaart op schaal 1:86 400 van graveren, bestemd voor de verkoop. De opmetingen werden uitgevoerd door de leer- ling-artilleristen van de Wiskundige School van Mechelen. Drie exemplaren van de met de hand getekende kaart komen toe aan Karel van Lotharingen, keizer Jozef en de hof- en staatskanselarij. Het prinsbisdom Luik en enclaves in het buitenland zijn in de opmetingen opgenomen. Op de kaart zijn aangegeven: gewassen en teelten, percelen, huizen buiten de steden, steenkoolmijnen, ertsgroeven en ontginningen, kalk ovens, fabrieken, molens en het waternet met polders, moerassen, vijvers en bronnen.

Maria Theresia wil gelijk statuut voor alle colleges

22 september 1777. Keizerin Maria Theresia heeft alle colleges en kost-scholen onder haar bescherming genomen en een streng tuchtreglement uitgevaardigd. Enkele uittrek-sels: "De dag begint en eindigt met het gebed. De echte hoffelijkheid komt uit het hart, en de schoolmeesters zullen zich er vooral op toeleg-

gen het hart van de jonge mensen te vormen, er de kiemen van alle deugden in te zaaien en te ontwikkelen, vooral de deugd van de liefde tot God, tot hun medemensen en tot de liefdadigheid. Zij zullen de ver- plichtingen van de onderdanen tegenover hun vorst onderwijzen. Zij zullen geen lichamelijke of verne- derende straffen geven. Zij mogen zich niet beperken tot het uitleggen, maar moeten er voor zorgen dat de gegeven lessen gekend zijn en blij ven; zij moeten de smaak en de liefde voor de literatuur bijbrengen en de leerlingen derwijze tot begrip van de auteurs brengen, dat zij zich een afschuw van de ondeugd en liefde voor de deugd eigen maken; en ten slotte de geest van de kinderen enkel belasten met wat hun tot nut strekt. Alles moet op dit doel gericht zijn, zelfs de penitenties. Zij moeten de liefde wekken voor de godsdienst en de deugden van de orde, de hoffelijkheid, de zuiverheid en alles wat bijdraagt tot het geluk van de maatschappij. De regering zal alle inlichtingen en rapporten van de bisschoppen, de fiscalen en de magistraten rechtstreeks ontvangen." Toch blijft het analfabetisme een plaag, en het valt af te wachten of hieraan kan worden verholpen.

[https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Maria_Theresia_van_Oostenrijk_\(1717-1780\)](https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Maria_Theresia_van_Oostenrijk_(1717-1780))

Luik of Londen ?

1777. Bij de Verenigde Boekhandelaars in Londen is Clément Plomteux gestart met de publikatie van zijn Dictionnaire universel des sciences morales, économiques, politiques et diplomatiques. In feite gaat het om een Luikse editie, maar het adres van de afzender klopt niet helemaal. Het redactieteam bestaat uit J.B. Robinet, J.L. Castilhon, Linguet en Pommeroeul. De artikels gaan over verschillende aspecten van recht, politiek, bestuur en financiën. Het is een van de belangrijkste werken die tot nog toe in Luik gedrukt werden.

1784

CAREL FREDERIK RENDORP

https://nl.wikipedia.org/wiki/Joachim_Rendorp

Lande schip De Vrijheid. By Minor of Jeong. Fobry, 17

Exc. Muller 4538a en 445811, 4. Tweede staat van twee. In de ecree staat ontbreekt het onderschriften.

In 1783 besloten de Staten-Generaal een eskader naar de Middellandse Zee te zenden teneinde de geschillen die tussen de Staat Venetië en de Republiek waren ontstaan bij te leggen. Op 13 december lichtte dit eskader, bestaande uit de schepen 'Vrijheid', 'Noordholland', 'Hercules', 'Drenthe', 'Prins Willem' en 'Harlingen', onder het opperbevel van de vice-admiraal P.J. Reynst, het anker en zeilde met bestemming Malaga uit van Texel. Aldaar arriveerden de schepen op 11 januari 1784. Op 22 januari rette het eskader koers naar Toulon. Door mooi weer en zwakke wind was men op 1 februari niet verder gevorderd dan het eiland Minorca. Die nacht liep de wind naar het noordwesten en stak een zware storm op. Diverse schepen kwamen hierdoor in grote moeilijkheden.

Op 18 februari berichtte Reijnst aan de Admiraliteit van Amsterdam over hetgeen die nacht gepasseerd was: 'Aldaar wierden wy cenige uren voor het aanbreken van dien dag, door eene zo geweldige storm beloopen, dat ik, in den geheelen tyd van myne dienst, zo min als eenige andere onzer zeelieden, my kan te binnen brengen, immers een zodanige te hebben bijgewoond. Zy heeft twee volle etmaalen agter den anderen geduurde, en niet tegenstaande wy by den aanvang daar van, het eiland Minorca wel 20 mylen

byna dwars van ons, hadden, waren wy alreeds in den voormiddag van den aden dag daarop bezet, en zijn de klippen, die het gem, ciland om- vangen, niet dan door op eene allergeweldig- ste wyze zeil te voeren, te boven gekomen.. Gedurende een geruymen tyd zyn wy in deze gevaarlyke omstandigheden geweest, en de laatste klippen van zo nabij te boven gezeild, dat de weerzee daar van verscheidene maalen. over het schip heen is geslagen, terwyl wy ons behoud voornamentlyk te danken hebben gehad aan de fok, die nieuw geslagen was, nadat hy in het begin van de storm, even gelyk meest alle de andere zeilen, uit de lyken was

weggewaaid.

De afbeelding toont het schip zeilende over stuurboord, voor fok, grootstengestagzeil en bezaan. De grote ra is gestreken, de mars- zeilen zijn aan flarden gescheurd.

https://en.wikipedia.org/wiki/Dutch_ship_Vrijheid

1800

1831

Belgische Revolutie 1831

https://nl.wikipedia.org/wiki/Belgische_Revolutie